

Asia: VN/23793/2023

Hallituksen esitys eduskunnalle laiksi työttömyysturvalain muuttamisesta

Lausunnonantajan lausunto

Lausuttavaa ansiopäivärahan määrän alentamista koskevasta ehdotuksesta?

Ansiosidonnaisen työttömyysturvan porrastuksella jo 40 työttömyyspäivän jälkeen ei ole todennäköisesti erityistä vaikutusta työllistymisen nopeutumiseen. Työnhakijat, jotka tekevät säännöllisesti määräaikaisia töitä tai joilla on hyvät valmiudet työllistyä, työllistyvät nopeasti ja toisaalta monissa erityistehtävissä työllistyminen voi eri syitten takia kestää hieman pidempään kuin 40 päivää. Ensimmäinen alentaminen olisi näin ollen perustellumpaa esim. 60 tai 80 työttömyyspäivän jälkeen. Porrasteisuudella on aktivoivaa vaikutusta työttömyyden pitkittyessä, jos ei työnhakijoilla ole – kuten usein on – selkeitä puutteita työkyvyssä ja/tai osaamisessa.

Lausuttavaa palkkatuetun työtä ja työssäoloehto koskevasta ehdotuksesta?

Palkkatuetut työt ovat normaaleja työsuhteita ja töitä, joten esitys tuntuu työnhakijoiden ja työnantajien näkökulmasta epäoikeudenmukaiselta ja leimaavaltakin. Muutos tulee toteutuessaan vaikuttamaan todennäköisesti kielteisesti palkkatuettuihin töihin hakeutumiseen ja tätä kautta vähentää pitkään työttömänä olleiden työllistymismahdollisuuksia.

Lausuttavaa työllistämismahdotuksen ja siihen liittyvän sääntelyn kumoamisesta?

Työllistämismahdotuksen poistaminen kohderyhmältä tulee lisäämään tämän kohderyhmän työttömyyttä. Satakunnan TE-toimiston kokemusten perusteella useimpien velvoitteen piiriin tulleiden osalta työllistyminen avoimille työmarkkinoille on ollut erittäin haasteellista.

Lausuttavaa työttömyysturvaseuraamuksia koskevasta ehdotuksesta?

Esityksen mukaan palkkatukityö täyttäisi työssäolovelvoitetta kokonaisuudessaan, kun nykytilanteessa hyväksytään 75 %. Tämä lisää jonkin verran kiinnostusta palkkatukityöhön.

Lausuttavaa ehdotuksesta, joka koskee luopumista eräistä työssäoloehto ja ansiopäivärahan määrä koskevista ikäsidonnaisista poikkeuksista?

Ei lausuttavaa.

Lausuttavaa vaikutuksista kotitalouksiin?

Entistä useampi jää työmarkkinatuen varaan ja ikääntyneiden työnhakijoiden taloudellinen tilanne vaikeutuu.

Lausuttavaa esityksen taloudellisista vaikutuksista (ml. vaikutukset julkiseen talouteen, työllisyyteen ja kuntiin)?

Ei lausuttavaa.

Lausuttavaa vaikutuksista toimeenpanijoihin (ml. vaikutukset työttömyysetuuden maksajiin ja julkisen työvoimapalvelun järjestäjään)?

Muutosesitykset sisältävät työttömyysturvan heikennyksiä, jotka usein heijastuvat asiakkaiden turhautumisena TE-toimistojen toimintaan ja työntekijöihin. Toteutuessaan muutokset saattavat heikentää työvoimapalveluiden toimivuutta työnhakijoiden motivaation vähentyessä taloudellisten tai niihin liittyvien syiden vuoksi (esimerkkinä palkkatukityö).

Lausuttavaa muista vaikutuksista (ml. vaikutukset yrityksiin ja muihin työnantajiin)?

On mahdollista, ettei palkkatukityöpaikkoihin löydy enää samoissa määrin ehdokkaita kuin nykyisin.

Lausuttavaa siitä miten muutosten vaikutuksia voitaisiin seurata ja arvioida jälkikäteen?

Ei lausuttavaa.

Lausuttavaa voimaantulosta ja siirtymäsäännöksestä?

Ei lausuttavaa.

Muuta lausuttavaa esityksestä?

Ei lausuttavaa.

Kohdennettu kysymys TE-toimistoille ja työllisyyden edistämisen kuntakokeilussa mukana oleville kunnille: Mikä on tilastotietoihin tai arvioon perustuva käsityksenne muutoksen taloudellisista ja muista vaikutuksista, jos palkkatuettu työ kerryttäisi kokonaisuudessaan työssäolovelvoitetta ja koulutusta vailla oleville nuorille asetettua seuraamusta?

-

Sundell Juhani
Satakunnan TE-toimisto